Lietas Nr. A420509413
Lietas arhīva Nr. SKA-0967-15

LĒMUMS

Rīgā 2015.gada 18.jūnijā

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesnese D.Mita
tiesnesis J.Neimanis
tiesnese I.Skultāne

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas tiesneša 2015.gada 29.aprīļa lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Izskatījis pieteicēja /pers. A/ lūgumu, Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis ar 2015.gada 29.aprīļa lēmumu noraidīja pieteicēja lūgumu par atbrīvošanu no valsts nodevas samaksas par apelācijas sūdzības iesniegšanu. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 128.panta trešo daļu tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, var pilnīgi vai daļēji atbrīvot personu no valsts nodevas samaksas. Ja persona vēlas, lai viņa tiktu atbrīvota no valsts nodevas samaksas, pašai personai ir pienākums sniegt tiesai konkrētu un detalizētu informāciju par savu materiālo stāvokli un ienākumiem. Parasti dokuments, kas apliecina personas slikto finansiālo stāvokli, ir pašvaldības izziņa par atbilstību trūcīgas (maznodrošinātas) personas statusam. Šādu pašvaldības izziņu pieteicējs apgabaltiesai nav iesniedzis.

[1.2] Pārbaudot publiskās datubāzes, redzams, ka pieteicējs ir nodarbināts 12 sabiedrību valdēs kā valdes priekšsēdētājs vai valdes loceklis. Tāpat pieteicējam pieder kapitāldaļas četrās komercsabiedrībās. Pieteicējam pieder 10% SIA /Nosaukums A/ kapitāldaļu, kopsummā 2500,00 latu vērtībā; 100% SIA /Nosaukums B/ kapitāldaļu, kopsummā 2000,00 latu vērtībā; 50% SIA /Nosaukums C/ kapitāldaļu, kopsummā 1000,00 latu vērtībā; 28,57143% SIA „/Nosaukums D/" kapitāldaļu kopsummā 600,00 latu vērtībā. Tāpat pieteicējs ir SIA „/Nosaukums E/" ķīlas devējs. Pieteicējam pieder automašīna */automašīnas marka/* un nekustamais īpašums /adrese A/.

[1.3] Lietā nav konstatējami apstākļi, kas būtu atzīstami par pietiekamu iemeslu pieteicēja atbrīvošanai no valsts nodevas samaksas, līdz ar to pieteicēja lūgums par atbrīvošanu no valsts nodevas samaksas ir noraidāms kā nepamatots.

[2] Par tiesneša lēmumu pieteicējs iesniedza blakus sūdzību, norādot turpmāk minētos argumentus.

[2.1] Pieteicēja pensijas apmērs ir 89,01 *euro*. Pārējie ienākumi – 11,00 *euro* mēnesī. Tādējādi pieteicēja ikmēneša ienākumi ir 100,01 *euro*. Mantiskā stāvokļa vērtēšanā jāņem vērā tikai personas finansiālās iespējas – ienākumi, kurus persona saņem. Visu iespējamo mantu ņemšana vērā ir pretrunā Latvijas Republikas Satversmes 92.pantam.

[2.2] Tas, ka pieteicējam pieder kapitāldaļas, nevar būt pamats atteikumam atbrīvot pieteicēju no valsts nodevas samaksas – kapitāldaļas nesniedz ienākumus, bet gan dod tiesības saņemt dividendes. Pieteicējs neuzskata, ka viņam ir jāpārdod savas kapitāldaļas, lai samaksātu valsts nodevu.

[2.3] No SIA /Nosaukums A/ pieteicējs nekad nav saņēmis dividendes, turklāt no sabiedrības 2013.gada bilances redzams, ka tā nav guvusi peļņu un aktīvus veido tikai pamatkapitāls. Tāpat arī no SIA /Nosaukums B/ pieteicējs nekad nav saņēmis dividendes, no sabiedrības 2014.gada bilances ir redzams, ka tā ir strādājusi ar 740 *euro* zaudējumiem. SIA /Nosaukums C/ kopš 2009.gada 2.marta ir maksātnespējas process un bankrota procedūra. Savukārt SIA „/Nosaukums D/" kopš 2009.gada 28.marta ir uzsākta likvidācija, bet kopš 2014.gada 17.februāra ar Valsts ieņēmumu dienesta lēmumu tika apturēta saimnieciskā darbība.

[2.4] Pieteicējam ir nepamatoti ierobežotas tiesības uz brīvu pieeju tiesai. Lietā nav ievērots privātpersonu tiesību ievērošanas princips, tiesību normu saprātīgas piemērošanas princips un samērīguma princips.

Motīvu daļa

[3] Augstākā tiesa nepiekrīt pieteicēja blakus sūdzībā paustajam, ka apgabaltiesas tiesnesim bija jāvērtē tikai pieteicēja ienākumi, proti, naudas līdzekļi, kurus pieteicējs ir saņēmis. Personas mantisko stāvokli Administratīvā procesa likuma 128.panta trešās daļas izpratnē var veidot kā pastāvīgie ienākumi, tā arī ienākumi no saimnieciskās darbības, personai piederošie īpašumi, iemaksas no radiniekiem vai citām personām vai ienākumu uzkrājums (*sal. Augstākās tiesas 2013.gada 2.septembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-906/2013 3.punkts*). Līdz ar to Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis pieteicēja mantisko stāvokli pamatoti ir vērtējis visaptveroši, ņemot vērā arī pieteicēja amatus komercsabiedrībās, pieteicējam piederošās kapitāldaļas komercsabiedrībās un īpašumu, neaprobežojoties tikai ar pieteicēja norādīto pensiju.

[4] Lai arī pieteicējs blakus sūdzībā norādījis, ka no apgabaltiesas tiesneša lēmumā minētajām komercsabiedrībām nav guvis dividendes, nevar atstāt bez vērības faktu, ka pieteicējs ir aktīvi iesaistījies saimnieciskajā darbībā (ir vairāku komercsabiedrību valdes loceklis vai priekšsēdētājs). Turklāt uz pieteicēja materiālo stāvokli norāda apstāklis, ka viņš nav vērsies pašvaldībā pēc sociālās palīdzības, tostarp lūdzis pašvaldību piešķirt trūcīgas (maznodrošinātas) personas statusu.

Ievērojot minēto, nav pamata atzīt, ka pieteicēja mantiskais stāvoklis ir tāds, kas liegtu viņam īstenot tiesības uz tiesu.

[5] Pieteicējs, iesniedzot blakus sūdzību, ir veicis drošības naudas 14,23 *euro* iemaksu.

Administratīvā procesa likuma 129.^{2}panta otrajā daļā noteikts, ka drošības nauda nav jāmaksā, iesniedzot blakus sūdzību par tiesas (tiesneša) lēmumu atteikt atbrīvot personu no valsts nodevas samaksas.

Tā kā pieteicējam nebija jāmaksā drošības nauda par blakus sūdzības iesniegšanu, pārmaksātā drošības nauda ir atmaksājama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 129.^{1}panta piekto daļu.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 129.^{1}panta piekto daļu, 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments

n o l ē m a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas tiesneša 2015.gada 29.aprīļa lēmumu, bet /pers. A/ blakus sūdzību noraidīt.

Atmaksāt /pers. A/ drošības naudu 14,23 *euro*.

Noteikt /pers. A/ termiņu līdz 2015.gada 17.jūlijam trūkumu novēršanai – valsts nodevas 56,91 *euro* samaksai un samaksu apstiprinoša dokumenta iesniegšanai Administratīvajā apgabaltiesā.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese *(paraksts)* D.Mita

Tiesnesis *(paraksts)* J.Neimanis

Tiesnese *(paraksts)* I.Skultāne